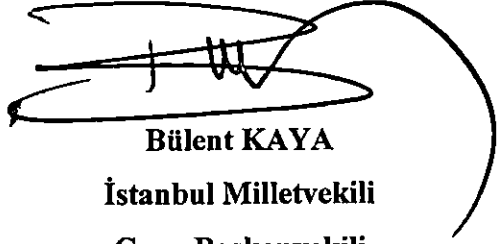

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 sayılı Kanun'un oluşturduğu yapısal tahribat, yüksek enflasyon ve yetersiz artış oranları neticesinde emekli aylıklarının açlık sınırının altına gerilemesi; kök maaş sorunu, emekli maaşlarının reel değer kaybı ile derinleşen barınma ve beslenme krizinin boyutlarının araştırılması; emekli aylıklarının belirlenmesi ve artırılmasına ilişkin rejimin, "en düşük emekli aylığı" uygulamasının ve emeklilerin gelir kaybına yol açan yapısal unsurların tüm yönleriyle incelenerek sosyal devlet ilkesine uygun, kalıcı ve adil bir emeklilik sisteminin inşası amacıyla; Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 102 ve 103'üncü maddeleri gereğince bir Genel Görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz. 17.06.2026

Bülent KAYA
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Bir milletin medeniyet seviyesi, sarayların ihtişamıyla değil; ömrünü ülkesine adanmış, alnının terini bu vatana akıtmış yurttaşlarına reva gördüğü hayat şartlarıyla ölçülür. Bugün Türkiye, tarihinin en ağır "bölüşüm sınavı"ndan geçmektedir. Bu sınavın en büyük mağdurları ise yıllarca prim ödeyerek ömrünü sisteme emanet eden ve emeklilik döneminde kendisini açlık sınırının altında bulan vatandaşlarımızdır. Emeklilerimizin içine düştüğü bu çaresizlik, sistemsel bir zorunluluktan ziyade, bilinçli ekonomik tercihlerin bir sonucudur.

2008 yılında "reform" adı altında yürürlüğe giren **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**, sosyal güvenliği anayasal bir hak olmaktan çıkarıp âdeta bir lütfâ dönüştürmüştür. Aylık bağlama oranlarının (ABO) kademeli olarak düşürülmesi ve güncelleme katsayısındaki büyüme payının %30'a sınırlandırılması, emekliliği huzurlu bir dönem olmaktan çıkarıp kitlesel bir yoksulluğa sürüklemiştir. Bu tablo, teknik bir hesap hatası değil, yapısal bir tercihin doğrudan neticesidir.

En düşük emekli aylıklarına yapılan artışların, emeğin gerçek karşılığı olan "**kök aylıklara**" değil, kanunla belirlenen "**taban aylıklara**" yansıtılması, milyonlarca emeklinin fiili zamlardan mahrum kalmasına yol açmaktadır. Yapılan artışlar, daha emeklinin cebine girmeden yüksek enflasyon karşısında erimektedir. Bugün itibarıyla maaşı yasal taban fiyata tamamlanan emekli sayısının 4 milyonu aşması, sistemin çarpıklığını gözler önüne sermektedir. Çok prim ödeyen ile az prim ödeyenin yoksulluk sınırının altında eşitlenmesi hem alın terini cezalandırmakta hem de sosyal güvenlik sisteminin temelindeki "sigortacılık" mantığını tamamen çökertmektedir.

2026 yılı net asgari ücreti 28.075,50 TL olarak uygulanırken, sendikal veriler doğrultusunda dört kişilik bir ailenin yalnızca mutfak masrafını ifade eden açlık sınırı 35.174 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 114.576 TL'ye ulaşmıştır. Mevcut tabloda, asgari ücret dahi açlık sınırının yaklaşık 7.000 TL altında kalmışken, emeklilerimizin durumu çok daha vahim bir boyut kazanmıştır.

En düşük emekli aylığı 2025 yılı Ocak ayında 14.469 TL, Temmuz ayında ise 16.881 TL iken, 2026 yılı Ocak ayındaki düzenlemeyle 20.000 TL olarak belirlenmiştir. Ancak bu tutar; net asgari ücretin yalnızca %71'ine, Mayıs 2026 açlık sınırının ise ancak %57'sine tekabül etmektedir. Sosyal güvenlik sistemi, hayatını bu ülkenin kalkınmasına adanmış emeklisine asgari bir yaşam

standardını dahi sunamamaktadır. Hâlbuki Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan "**sosyal devlet**" ilkesi ile 60'ıncı maddesinde güvence altına alınan "**sosyal güvenlik hakkı**", mevcut tabloyu bir iktisadi tercih değil, açık bir anayasal ihlal olarak nitelendirmektedir.

Mesele yalnızca oranlardan ibaret olmayıp, derin bir adalet ve vicdan sorunudur. TÜİK'in Mayıs 2026 verilerine göre aylık enflasyon %1,71, yıllık enflasyon ise %32,61 olarak açıklanmıştır. SSK ve Bağ-Kur emeklilerinin Temmuz 2026 zammına esas teşkil edecek olan Ocak-Mayıs dönemi kümülatif TÜFE artışı %16,60'a ulaşmış olup, altı aylık enflasyonun Haziran verileriyle birlikte %18 bandında gerçekleşmesi beklenmektedir. Buna karşın, 2026 yılı Ocak döneminde işçi ve Bağ-Kur emeklilerine %12,19, memur emeklilerine ise %18,60 oranında zam yapılması, aynı devletin vatandaşları arasında derin bir eşitsizlik duvarı örmüştür.

Yaşanan bu kriz, "dönemsel dalgalanmalarla" açıklanarak geçiştirilemez; sorun tamamen yapısaldır. Aylık bağlama oranlarındaki düşüş, güncelleme katsayısındaki kısıtlamalar ve prime esas kazanç yapısı, emekli aylıklarını çalışma dönemindeki refah payının çok gerisine itmektedir. Aktüeryal dengeler ve mali sürdürülebilirlik elbette gözetilmelidir; ancak mali sürdürülebilirlik, emekliyi açlığa mahkûm etmenin bir gerekçesi olamaz. Devletin bütçe dengesi, emeklinin mutfak sofrası üzerinden kurulamaz.

Tüm bu gerekçelerle; emekli aylığı hesaplama yönteminin emekliler lehine yeniden düzenlenmesi, adil bir **intibak yasasının** çıkarılması ve en düşük emekli aylığının hiçbir koşulda asgari ücretin altına düşmeyecek şekilde yasal güvenceye kavuşturulması amacıyla gerekli yasal ve yapısal tedbirlerin tespiti için bir Genel Görüşme açılması zaruri ve ertelenemez bir görevdir.

MİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
SADULLAH KISACIK	ADANA	
İDRİS ŞAHİN	ANKARA	
MESUT DOĞAN	ANKARA	
SADULLAH ERGİN	ANKARA	
ŞERAFETTİN KILIÇ	ANTALYA	
CEMALETTİN KANİ TORUN	BURSA	
MEHMET ATMACA	BURSA	
SEMA SİLKİN ÜN	DENİZLİ	
ERTUĞRUL KAYA	GAZİANTEP	
NECMETTİN ÇALIŞKAN	HATAY	
BÜLENT KAYA	İSTANBUL	
ELİF ESEN	İSTANBUL	
HASAN KARAL	İSTANBUL	
MEDENİ YILMAZ	İSTANBUL	
MUSTAFA KAYA	İSTANBUL	
BİROL AYDIN	İSTANBUL	
MUSTAFA BİLİCİ	İZMİR	
MEHMET EMİN EKMEK	MERSİN	
SELÇUK ÖZDAĞ	MUĞLA	
MEHMET KARAMAN	SAMSUN	

